

ogsaa Sonden for Kongeaaen, til den nye Grænse, og derigennem være med til at besegle Genforeningen, vil vi benytte os af denne Lejlighed og, selv om der er mange Valg i Sommer, ved denne Afstemning gøre vor Pligt for at kunne faa Genforeningen fuldbdyret og faa vor Del af Glæden over, at det virkelig er lykkedes at faa gennemført ikke alene en Grundlovsforandring, men navnlig det, der har været vort nationale Haab, og som de Sonden Aa saa trofast har kæmpet for. Vi skylder baade os selv og dem dernede at sige vort Ja, saa at det kan høres, at det er et Svar fra det danske Folk, at det danske Folk gennem denne Folkeafstemning har ønsket saa tydeligt som muligt at udtale sin Glæde over, at det store nationale fælles Maal omsider er naaet.

Jeg anbefaler derfor ikke alene Forslaget til Vedtagelse, men anbefaler, at vi alle stemmer for det i Erkendelse af, at det er et stort nationalt Spørgsmaal, der her skal afgøres, og i Erkendelse af, at de paa den anden Side Kongeaaen, der er blevet indlemmet i Kongeriget, har Krav paa at se, at vi heroppe ogsaa gennem denne Afstemning giver Udtryk for vor Taknemmelighed for og Anerkendelse af, at de gennem mange Aar har holdt ud, saa omsider den danske Grundlov kan komme til at gælde ogsaa for dem dernede.

Borgbjerg: Den ærede Ordfører for Venstre, som nu talte, brugte gentagne Gange den ikke usædvanlige Taleform: „Jeg skal ikke komme ind paa“, og saa kom han netop ind paa, eller: „Jeg skal ikke dvæle ved“, og saa dvælede han netop ret udførligt derved. Jeg vil ikke følge ham deri, men nedlægge en ganske kort Indsigelse mod en Paastand, han fremsatte, som ikke er rigtig. Det var den, at Socialdemokratiet forinden sidste Valg ikke havde stillet Vælgerne i Udsigt, at vi, hvis vort Grundlovsstandpunkt sejrede, vilde tage et Arbejde op for at føre den Politik igennem til Sejr her paa Rigsdagen, tværtimod; i en Udtalelse, der er enstemmigt vedtaget af vor Gruppe, og som blev offentliggjort forinden Valget, erklærede vi netop, at det selvfølgelig maatte være vort Ønske, at Regeringen tabte sit Flertal, og at hvis der kom et andet, mere demokratisk Flertal, skulde dette naturligvis optage Arbejdet paa en mere demokratisk Grundlov end den, der her foreligger.

Den ærede Ordfører sagde, at det sidste Valg var et Bekræftelsesvalg; saaledes havde der ogsaa staaet i det kongelige, aabne Brev. Det er nu i og for sig intet Bevis, og det er vist heller ikke ganske rigtigt, jeg tror det er en Reminiscens fra tidligere Tid, da vi ved Grundlovsforandringer havde et virkeligt Bekræftelsesvalg, nemlig inden vi fik Grundloven af 1915. Da krævedes der jo, som alle erindrer, at Rigsdagen skulde vedtage Grundlovsændringen, derpaa opløses og efter Valget paa ny vedtage Grundlovsforslaget, hvorpaa det var Grundlov, naar Kongen stadfæstede det. Men der skete jo det i 1915, at det ærede nuværende Flertal fik føjet et nyt Led til, nemlig en derefter følgende Folkeafstemning. Det er altsaa den, om hvilken man kan sige, at den er Bekræftelsen. Denne Rigsdag er for saa vidt en Bekræftelsesrigsdag, som den er valgt ved et Valg, der har til Formaal at vælge en Rigsdag, der paa ny skulde vedtage Grundlovsforslaget; men derefter kommer der noget nyt, et tredje Led, som man ikke tidligere har kendt, og først der kan der være Tale om en egentlig Bekræftelse.

Socialdemokraternes Stilling til det her foreliggende Grundlovsforslag er selvfølgelig den samme, som da vi sidste Gang havde Forslaget til Behandling her i Tinget, og vor Begrundelse deraf er den samme. Jeg behøver derfor ikke at dvæle derved, og jeg skal gøre Alvor af mine Ord og skal heller ikke dvæle derved, men kun henvise til den Begrundelse, vi gav den Gang, og som de fleste vil kunne erindre. Hvis nogen ikke kan det, kan de finde den i Rigsdagstidenden. Men det, vi nu staar overfor, er den Bekræftelse, som Vælgerne skal foretage. Ved den Grundlovsforandring, som blev vedtaget i 1915, satte man som sagt dette nye Led ind. Vi havde i og for sig fra vor Side intet imod den Tankegang, at det var Vælgerne, der var den sidste, afgørende Instans ved en Grundlovsændring ogsaa paa denne Maade ved en direkte Folkeafstemning; vi mente blot, at det var et alt for vidtløftigt Apparat, der der blev vedtaget. Efter vor Mening vilde det have været nok, om een Rigsdag vedtog en Grundlovsforandring, og at den saa gik ud til Vælgerne, der som højeste suveræne Instans afgjorde, om denne Forandring nu skulde være gældende Lov eller ikke, og saa holdt vi paa ganske simpelt Flertal, hverken mere eller mindre: hvis et Flertal godkendte Grundlovsændringen, saa var